

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ และหาสมการพยากรณ์การใช้อำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก จำนวนตามเพศของผู้บริหาร โรงเรียน การใช้อำนาจของผู้บริหารประกอบด้วยอำนาจความความเชี่ยวชาญ อำนาจอ้างอิง อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจการมีอำนาจข้อมูล และอำนาจพึงพา ส่วนความพึงพอใจประกอบด้วยความคาดหวัง วิธีการสู่ชุดมุ่งหมาย และผลตอบแทน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนเอกชน ภาคตะวันออก จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) มีค่าอำนาจจำแนกค้านการใช้อำนาจของผู้บริหารระหว่าง .21 ถึง .71 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 มีค่าอำนาจจำแนกค้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระหว่าง .25 ถึง .74 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ ทดสอบพัฒน์อย่างง่าย ทดสอบพัฒน์ พหุคูณและการวิเคราะห์การทดสอบพหุคูณ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อำนาจการมีอำนาจข้อมูล อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจพึงพา อำนาจอ้างอิง อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล และอำนาจการบังคับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้านปรากฏดังนี้

1.1 อำนาจการมีอำนาจข้อมูล ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่ السنใจไฟรู้ข่าวสารข้อมูลรายละเอียดที่สำคัญเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร โรงเรียน อันดับสอง ครูใหญ่ตรวจสอบข่าวสารข้อมูลก่อนนำมาวางแผนในการบริหารงาน ทำให้ครูสามารถปฏิบัติตามได้ และอันดับสาม ครูใหญ่ใช้ข่าวสารข้อมูลประกอบการตัดสินใจสั่งการ

1.2 อำนาจการความเชี่ยวชาญ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

สามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็นในงานต่าง ๆ โดยการใช้ความรู้จากประสบการณ์ หรือการฝึกอบรม อันดับสอง ครูใหญ่มีความรู้ความสามารถในการบริหารและมีความชำนาญ เข้าใจในงานเป็นอย่างดี และอันดับสาม ครูใหญ่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานต่าง ๆ แก่บุคลากรในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

1.3 อำนวยการ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สาม เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ครูใหญ่เชี่ยวบุคคลสำคัญในหน่วยงานและนักหน่วยงานมาร่วมงานในโรงเรียนตามโอกาส อันดับสอง ครูใหญ่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลสำคัญในชุมชน และอันดับสาม ครูใหญ่ สร้างศรัทธาให้กับคนของตนเป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลสำคัญในชุมชนและนักชุมชน

1.4 อำนวยการ อ้างอิง ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สี่ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่ทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับ อันดับสอง ครูใหญ่ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกว่ามีความสำคัญ และอันดับสาม ครูใหญ่ทำให้รู้สึกว่าบุคลากรในโรงเรียนมีคุณค่า

1.5 อำนวยการกฎหมาย ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ห้า เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่ทำให้บุคลากรเกิดการยอมรับว่าจะต้องทำงานให้สำเร็จ อันดับสอง ครูใหญ่ ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และอันดับสาม ครูใหญ่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความพึงพอใจในการทำงาน

1.6 อำนวยการ ให้รางวัล ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ครูใหญ่เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการขึ้นค่าตอบแทน อันดับสอง ครูใหญ่มีอิทธิพลในการเลื่อน ตำแหน่ง และอันดับสาม ครูใหญ่เพิ่มค่าตอบแทนแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์

1.7 อำนวยการบังคับ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นลำดับสุดท้าย เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่มอบหมายงานที่ไม่อยากทำ อันดับสอง ครูใหญ่ทำให้รู้สึกว่าค่านิยม ในการทำงานไม่ดี และอันดับสาม ครูใหญ่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้สึกว่าทำงาน ด้วยความยากลำบาก

2. ครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทั้งโดยรวม และทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรื่องความลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหนาน้อย ได้แก่ ความคาดหวัง ผลตอบแทน และวิธีการสู่จุดมุ่งหมาย

3. เปรียบเทียบการใช้จำนวนของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก

3.1 การใช้จำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

3.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

4. การใช้จำนวนของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

5. การใช้จำนวนของผู้บริหาร ด้าน จำนวนความเชี่ยวชาญ (X_1) จำนวนการให้รางวัล (X_4) จำนวนการบังคับ (X_5) จำนวนความกูหามา ย (X_6) จำนวนอ้างอิง (X_2) และจำนวนพึงพา (X_3) เป็นตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก (Y) โดยมีค่า จำนวนพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 56.2 ดังสมการพยากรณ์ คือ

$$Y = 1.201 + .607(X_1) + .117(X_4) - .193(X_5) + .201(X_3) - .361(X_2) + .117(X_6)$$

อภิปรายผล

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ใช้จำนวนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากไปหนาน้อย ได้แก่ จำนวนการมีข่าวสารข้อมูล จำนวนความเชี่ยวชาญ จำนวนพึงพา จำนวนอ้างอิง จำนวนความกูหามา ย จำนวนการให้รางวัล และจำนวนการบังคับ ทั้งนี้ เพราะ การใช้จำนวนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อโรงเรียน และภาระงานต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้จำนวนของผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการจัดการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครูจะปฏิบัติงานได้มาก น้อยเพียงใดหรือด้วยความเต็มใจเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับการใช้จำนวนของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ หากครูไม่ยอมรับหรือต่อต้านผู้บริหาร จำนวนที่มีอยู่ก็ไม่อาจใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารงานของโรงเรียนได้ ซึ่งผู้บริหารจะสามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัย ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน การใช้จำนวนของผู้บริหารถือเป็นองค์ประกอบ ที่ส่งผลให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (อันธิกา เสรีวัฒนา, 2539) ดังนั้น

ผลการวิจัยที่พนว่าผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ใช้อำนวยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วรรณา บุญบันดาล (2547) ที่ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเขต 1 พนว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อำนาจอ้างอิง อำนาจเชี่ยวชาญ อำนาจตามกฎหมาย จำแนกการให้รางวัล และอำนวยการบังคับ ส่วน วรารณ์ มีง ไทยส่งค์ (2543)

- ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน พนว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ ระสิตานันท์ (2541) ที่พนว่าผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีการใช้อำนาจการให้รางวัล อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง และอำนวยเชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายค้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 อำนาจการมีข่าวสารข้อมูล ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ครูใหญ่สูงใจไฝรู้ข่าวสารข้อมูลรายละเอียดที่สำคัญเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร โรงเรียน อันดับสอง ครูใหญ่ตรวจสอบข่าวสารข้อมูลก่อนนำมาระบุนในกระบวนการบริหารงานท่าให้ครู สามารถปฏิบัติตามได้ และอันดับสาม ครูใหญ่ใช้ข่าวสารข้อมูลประกอบการตัดสินใจสั่งการ ทั้งนี้เพรา ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนเขตภาคตะวันออก ใช้อำนาจการมีข่าวสารข้อมูลหรือข้อมูล สารสนเทศ ซึ่งเป็นอำนาจที่ผู้บริหาร โรงเรียน ได้รับการยอมรับจากครูว่าเป็นผู้มีความรอบรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรายละเอียดของข่าวสารที่เป็นประโยชน์มีคุณค่า จึงมีอิทธิพลต่อการยอมรับและ ปฏิบัติตามของครู โรงเรียนเอกชน สอดคล้องกับ อันธิกา เสรีวัฒนา (2539) พนว่า การใช้อำนาจ ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา อำนาจการให้รางวัล อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง อำนาจ สารสนเทศ และอำนาจร่วมปรึกษาหารือ อยู่ในระดับมาก

1.2 อำนาจความเชี่ยวชาญ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สอง โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ครูใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็นในงานต่าง ๆ โดยการใช้ความรู้จากประสบการณ์หรือ การฝึกอบรม อันดับสอง ครูใหญ่มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการบริหารและมีความชำนาญ เชี่ยวชาญในหน้าที่เป็นอย่างดี และอันดับสาม ครูใหญ่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานต่าง ๆ แก่บุคลากร

ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพราะ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตภาคตะวันออก ใช้อำนาจที่เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในการบริหารงาน ในการควบคุมรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับของครู สามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ โดยฐานอำนาจที่ทำให้พนักงานเชื่อฟังและปฏิบัติตามมากที่สุดคืออำนาจความเชี่ยวชาญ (Shaiplin, 1978) ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลวรรณ สงพอ (2543) พบว่า การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 ด้านพลังอำนาจความเชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมาก

1.3 อำนาจพึงพา ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สาม โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่เชี่ยวบุคคลสำคัญในหน่วยงานและนักหน่วยงานมาร่วมงานในโรงเรียนตามโอกาส อันดับสอง ครูใหญ่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลสำคัญในชุมชน และอันดับสาม ครูใหญ่สร้างศรัทธาให้กับตนของงานเป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลสำคัญในชุมชนและนักชุมชน ทั้งนี้ เพราะ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ได้ใช้อำนาจอันเกิดจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพล มีชื่อเสียง มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้กว้างขวาง ทั้งที่เกิดจากภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียน เช่นขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ ในเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วยแนะนำแนวทางการเขียนหลักสูตร สถานศึกษาหรือขอความร่วมมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่นจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ช่วยสอนนักเรียนในบางรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ อนงค์พร สถิตย์ภัคติกุล (2536) ที่ศึกษาการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 พบว่าการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านพลังอำนาจพึงพาอยู่ในระดับมาก

1.4 อำนาจอ้างอิง ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อำนาจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สี่ โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกได้แก่ ครูใหญ่ทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับ อันดับสอง ครูใหญ่ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกว่ามีความสำคัญ และ อันดับสาม ครูใหญ่ทำให้รู้สึกว่าบุคลากรในโรงเรียนมีคุณค่า ทั้งนี้ เพราะ ครูในโรงเรียนเอกชน มีความปรารถนาที่จะเอาอย่างผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งความแข็งของอำนาจอ้างอิงขึ้นอยู่กับความรู้สึกของครู ความน่าดึงดูดใจของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อครู จะเกิดความคงทนของพฤติกรรมหรือ สภาพทางจิตวิทยาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยผู้บริหารที่มีครูเป็นศิษย์ หรือเคยศึกษาจากสถาบันเดียวกัน

มีบ้านเกิดเดิมกัน ยังเพิ่มความแข็งของอ่านางการอ้างอิงมากขึ้น สอดคล้องกับ พานิช วิเชียรวรรณ (2537) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กับข้อเสนอแนะของบุคลากรใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร และพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาใช้อำนาจอ้างอิง อญ្យ ในระดับมาก

1.5 อ่านางตามกฎหมาย ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อ่านาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ห้า โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ครูใหญ่ทำให้บุคลากรเกิดการยอมรับว่าจะต้องทำงานให้สำเร็จ อันดับสอง ครูใหญ่ทำให้บุคลากร ใน โรงเรียนมีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และอันดับสาม ครูใหญ่ทำให้บุคลากรใน โรงเรียนเกิด ความพึงพอใจในการทำงาน ทั้งนี้ เพราะ ครูใน โรงเรียนเอกชน ได้รับรู้ว่า ผู้บริหารมีสิทธิ์ทางกฎหมาย ที่จะกำหนดให้พฤติกรรมใด ๆ เป็นอ่านางที่มาจากการคำแนะนำที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ความแข็งของอ่านางชนิดนี้ซึ่งขึ้นอยู่กับค่านิยมของครู โครงสร้างทางสังคม และกฎหมายที่รองรับ อ่านางและสิทธิ์ของผู้บริหาร โดย แคชเชอร์ (Cachur, 1980) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ พึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารระดับด้านกับประเภทอ่านางของครูใหญ่ พบว่า ผู้บริหารระดับ ด้านรับรู้ประเภทอ่านางตามกฎหมายเป็นเหตุที่ทำให้ครูยอมทำการอ่านางของครูใหญ่สอดคล้องกับ นวลด กัลยาณธรรม (2530) ได้ศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษากับข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานของครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ใช้พลังอำนาจตามกฎหมาย อญ្យ ในระดับมาก

1.6 อ่านางการให้รางวัล ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้อ่านาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่หก โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ครูใหญ่เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการขึ้นค่าตอบแทน อันดับสอง ครูใหญ่มีอิทธิพลในการเลื่อนตำแหน่ง และอันดับสาม ครูใหญ่เพิ่มค่าตอบแทนแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ ทั้งนี้ เพราะ ครูได้ รับรู้ว่า ผู้บริหารสามารถการให้รางวัลแก่ครู ทั้งที่เป็นเงิน ค่าตอบแทน สิ่งของ หรือโอกาสความก้าวหน้า ในหน้าที่การทำงาน ความสะความในการทำงาน หรือคำชมเชยอื่น ๆ ซึ่งประสิทธิภาพของรางวัล ขึ้นกับความต้องการของบุคคล หากสิ่งที่ได้รับไม่สามารถตอบสนองความต้องการ ได้ถือว่า มีประสิทธิภาพต่ำ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน จึงได้พิจารณาให้รางวัลสอดคล้องกับความต้องการ ของครูแต่ละคนด้วย สอดคล้องกับ จำเริญ บัวเดช (2538) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อ่านางของผู้บริหาร โรงเรียนกับบรรณาการองค์การใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง และพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ใช้อ่านางการให้รางวัล อญ្យ ในระดับสูง

1.7 สำนักงานการบังคับ ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกใช้สำนักงาน
โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นลำดับสุดท้าย โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากไปหน้าอีกสามอันดับแรก
ได้แก่ ครูใหญ่สอนหมายงานที่ไม่อยากทำ อันดับสอง ครูใหญ่ทำให้รู้สึกว่าค่านิยมในการทำงาน
ไม่ดี และอันดับสาม ครูใหญ่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้สึกว่าทำงานด้วยความยากลำบาก
ทั้งนี้ เพราะ สำนักงานการบังคับเกิดจากความเกรงกลัวการถูกลงโทษในลักษณะต่าง ๆ เช่น ว่ากล่าว
ตักเตือน การถูกตำหนิ การถูกความคุณ การไม่เขียนเดือน การลดตำแหน่ง (นิพนธ์ ระสิตานนท์,
2541) ซึ่งสำนักงานการบังคับนี้เป็นสำนักงานที่ใช้กันมากที่สุด ซึ่งจะได้รับการต่อต้านจากครูมากที่สุด
เช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารควรจะหลีกเลี่ยงการใช้สำนักงานการบังคับ เพื่อมิให้เกิดการต่อต้านในโรงเรียน
ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานขึ้นໄได้ สอดคล้องกับ สุกัญญา เพ็อกสนธ์ (2538) ที่ศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สำนักงานของผู้บริหาร โรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียนสังกัด
กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนใช้สำนักงานการบังคับอยู่ในระดับน้อย

2. ครู โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวม
และทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากไปหน้าอย ได้แก่ ความคาดหวัง ผลตอบแทน
และวิธีการสู่สู่ความมุ่งหมาย ทั้งนี้ เพราะ ครู โรงเรียนเอกชนมีความคาดหวังว่าการใช้ความพยายาม
จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยความคาดหวังจะเป็นตัวกำหนดแรงวัดหรือค่าตอบ
แทนที่จะได้รับ หากมีความมั่นใจในตนเองสูงความคาดหวังจะสูงไปด้วย ซึ่งการปฏิบัติงานจะ
สัมพันธ์กับผลลัพธ์ที่เกิดจากความคาดหวัง โดยแสดงออกทางพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อผลตอบแทน
ที่จะได้รับจากการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งแตกต่างกันตามสถานการณ์ และผลตอบแทนนี้เป็น²
การบูรณาการความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลโดยบุคคลหนึ่ง (Victor & Vroom,
1964) ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่า ครู โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก มีความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมเดช อ่างศิลา
(2546) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ
ครูสายผู้สอน จำนวน 316 คน พบว่ามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
และสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ชาติมาลา (2537) ที่ศึกษาลิงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และพบว่า ระดับความ
พึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบการใช้สำนักงานของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก

3.1 การใช้อำนาจของผู้บริหาร จำแนกตามเพศทั้ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยผู้บริหารที่เป็นเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้ เพราะ เพศเป็นตัวแปรที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยเพศที่ต่างกันความสามารถในการทำงานจะแตกต่างกัน เพศมีการตอบสนองทางสังคมที่แตกต่างกัน เพศหญิงจะมีความสุภาพ เก็บดัว มีความสามารถในการควบคุมจิตวิริยาได้ดีกว่าเพศชาย รวมทั้งนิสัยใจคอ การแสดงความคิดเห็น การควบคุมอารมณ์และอื่น ๆ (กันยา สุวรรณแสง, 2532) ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกที่มีเพศต่างกันจึงใช้อำนาจแตกต่างกัน สอดคล้องกับ วรภรณ์ มิ่งไวยสวงศ์ (2543) ที่ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพศการศึกษา 12 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน พบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารจำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง และมาลี หัคมาลี (2544) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอน โรงเรียนศรีหาดทัย จังหวัดจันทบุรี พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหาร โรงเรียน เอกชน ในเขตภาคตะวันออก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้งนี้ เพราะ ความแตกต่างทางเพศของผู้บริหาร โรงเรียนส่งผลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมรวมถึงบทบาททาง สังคม ความคาดหวังในอาชีพ การตัดสินใจ สอดคล้องกับ วรภรณ์ มิ่งไวยสวงศ์ (2543) ที่ศึกษา การใช้อำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพศการศึกษา 12 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าเพศหญิง และ ชัช สุวรรณเบญจางค์ (2546) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ อาจารย์สังกัดวิทยาลัยนานาชาติปี จันทบุรี เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าอาจารย์เพศชายมีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานมากกว่าอาจารย์เพศหญิง

4. การใช้อำนาจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครู โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้ง โดยรวมและ ทุกรายด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหนึ่งอย่าง ได้แก่ อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจ อ้างอิง อำนาจพึงพา อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการมีอำนาจสารข้อมูล อำนาจการบังคับ และ อำนาจการให้รางวัล โดยผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นเพศหญิงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า

ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้ เพราะ ครูจะเป็นตัวกำหนดให้ผู้บริหารได้คิดวิเคราะห์ในการเลือกใช้อำนาจต่าง ๆ ที่ตนเองมีอยู่อย่างเหมาะสมและยุติธรรม เพื่อก่อให้เกิดความผูกพัน การขับเคลื่อนปฏิบัติตามโดยปราศจากแรงต่อต้าน ผู้บริหารที่เลือกใช้อำนาจอย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของครูจะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ ทุ่มเทในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ที่ได้ใช้อำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ มีกลยุทธ์ในการใช้อำนาจอย่างสมดุลตามความจำเป็นและมีเหตุนิผล โดยเฉพาะอำนาจความเชี่ยวชาญ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับสูงสุดและเป็นอำนาจตัดสินใจของผู้บริหารแต่ละคนที่ได้มาจากมวลของ ประสบการณ์ที่มีการศึกษาสภาพและปรับปรุงพัฒนาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจนเกิดความเชี่ยวชาญ ในการบริหารจัดการโรงเรียน ได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์โดยใช้อำนาจ ในส่วนที่เป็นบุคลิกมากกว่าอำนาจโดยตำแหน่งเป็นอำนาจที่มั่นคงถาวร นำมาซึ่งความสำเร็จและ นับได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพที่สามารถโน้มน้าวจิตใจของครูในโรงเรียน ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจร่วมปฏิบัติร่วมพัฒนาโรงเรียนด้วยความพึงพอใจ เพื่อนำไปสู่ความ สำเร็จสามารถเพิ่มประสิทธิผลต่อโรงเรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพในที่สุด และต่อกรีฟที่ผล การวิจัยพบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออกสูงกว่าผู้บริหารเพศชาย อาจเนื่องจากทัศนคติและ ความสนใจของบุคคลขึ้นอยู่กับเพศ โดยเพศหญิงจะมีความรู้สึกประนีประนอมมากกว่าเพศชาย (สุวรรณ์ ช่างเหล็ก, 2536) รวมทั้งเพศหญิงมีความอดทน ที่จะทำงานที่ต้องใช้มือ และงานที่ต้องการ ความละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย (ปริยาพร วงศ์อนุตร โรจน์, 2535) ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน เอกชน ในเขตภาคตะวันออก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ไพรเลิศ (2540) ที่ศึกษาการใช้พลัง อำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมูลนิธิ ราชาฯ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย และพบว่าการใช้พลังอำนาจบริหารของผู้บริหารและ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สนธยา เชื้อนันท์ (2531) ที่ศึกษาการใช้อำนาจของผู้จัดการและครูใหญ่ที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการทำงานของครูในโรงเรียนของมูลนิธิแห่งสภาริสตจักรในประเทศไทย และพบว่าการใช้ อำนาจของผู้จัดการแต่ละฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการทำงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ วิไลวรรณ แสงพอ (2543) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา

เขตการศึกษา 12 พนวิการใช้พัฒนาของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การใช้อำนาจของผู้บริหาร ด้าน อำนาจความเชี่ยวชาญ (X_1) อำนาจการให้รางวัล (X_4) อำนาจการบังคับ (X_5) อำนาจตามกฎหมาย (X_6) อำนาจอ้างอิง (X_7) และอำนาจพึงพา (X_8) เป็นตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก (Y) โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 56.2 ดังสมการพยากรณ์ คือ

$$\hat{Y} = 1.201 + .607(X_1) + .117(X_4) - .193(X_5) + .201(X_6) - .361(X_7) + .117(X_8)$$

โดยอำนาจความเชี่ยวชาญ สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนได้ เพราะการบริหารงาน โรงเรียนยุคใหม่ภายใต้การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ผู้บริหารต้องเรียนรู้และศึกษาปัจจัยของการปฏิรูปกระบวนการศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปกระบวนการบริหารจัดการ ปฏิรูปครุ และปฏิรูประบบทรัพยากร ซึ่งตัวผู้บริหาร โรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้ภาระการแบ่งขันของโรงเรียนเอกชน ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนที่มีความรู้ ความสามารถสูงถึงขั้นเชี่ยวชาญ จะได้รับการยอมรับ เช่นเดียวกับ ครบทรา และการเข้าร่วมคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษาในหน่วยงาน ผู้ประกอบนักเรียน ชุมชน และสังคม และเป็นแหล่งอำนาจที่เกิดจากคุณลักษณะเฉพาะสำหรับบุคคลทั้งนี้ อำนาจตามกฎหมายสามารถเป็นตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงาน โรงเรียนเอกชนให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 ที่เน้นการบริหารและการจัดการศึกษาใหม่ ความเป็นอิสระ เป็นนิติบุคคลและมีคุณภาพ โดยรัฐได้ให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน สิทธิประโยชน์ และด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึงคนเองได้ โรงเรียนต้องขึ้นต่อกระทรวง แนวปฏิบัติงานที่กฎหมายกำหนด มีการนำเงินรายได้ของโรงเรียนสมทบกับเงินค่าจ้างสะสมเป็นกองทุนเงินสะสมของลูกจ้างที่เป็นครูโรงเรียนเอกชน รวมทั้งเงินเดือนหรือค่าตอบแทนรายเดือน โรงเรียนได้จ่ายตามวัตถุประสงค์การศึกษาของครูที่สำเร็จการศึกษามา นอกจากนี้ อำนาจการให้รางวัล สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนได้ เพราะจะเห็นได้ว่า อำนาจการให้รางวัลเป็นอำนาจอีกประเภทหนึ่งที่เกิดจากความรับผิดชอบร่วมกันปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยผู้บริหารต้องใช้อำนาจประเภทนี้ให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดการรับรู้พฤติกรรมที่เคยได้รับว่าเป็นพฤติกรรมที่มีคุณค่ามีผลทำให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้า ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน และอำนาจพึงพาซึ่งสามารถเป็นตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนได้ เพราะอำนาจที่มาจากการบุคคลอื่น

หรือจากผู้บริหาร โรงเรียนที่มีอิทธิพล มีชื่อเสียง มีความสามารถ และเป็นผู้ที่ไว้วางใจ จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้บริหารในระดับสูง บุคคลสำคัญทั้งในองค์กรและนอกองค์กร ที่ทำให้บุคคลอื่นยอมรับและปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดถึงกับ ไฟศาล ชาญสูงเนิน (2542) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน ประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 และพบว่าพฤติกรรมการบริหารด้านการกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X_8) ด้านการปฏิบัติงานและการมีอิทธิพลต่อกัน (X_4) และด้านการตัดสินใจ (X_5) เป็นตัวพยากรณ์ผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 46.134 เบอร์เซ็นต์ และได้สมการพยากรณ์ผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน คือ $\hat{Y} = 1.397635 + .304830(X_8) + .236395(X_4) + .213326(X_5)$

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการใช้อำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนด้านการมีอำนาจข้อมูล อยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก ดังนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้พัฒนาศักยภาพในการใช้อำนาจการมีอำนาจข้อมูลเพิ่มมากขึ้น ทั้งด้านเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ด้านความคาดหวัง อยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถของแต่ละคน ให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถจัดให้ได้
3. ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก เพศหญิงใช้อำนาจสูงกว่าเพศชาย ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีเพศชาย ควรยกระดับการใช้อำนาจให้มากกว่าที่เป็นอยู่
4. ครู โรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก มีความพึงพอใจผู้บริหาร โรงเรียนที่มีเพศชาย สูงกว่าผู้บริหาร โรงเรียนเพศหญิง ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นเพศหญิงต้องสร้างเสริมศักยภาพ การบริหารงานให้ครูมีความพึงพอใจมากขึ้น
5. การใช้อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับสูง ดังนั้น ควรให้ความสำคัญปรับปรุงการพัฒนาการใช้อำนาจการให้ร่วงวัด ที่มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในลำดับสุดท้าย

6. ตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ได้แก่ อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง และอำนาจพึงพา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงการใช้อำนาจด่าง ๆ ให้มีความพอดีมีความเหมาะสมในทางที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้อำนาจการนี้ข้ามสู่ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก
2. ควรวิจัยสภาพและความต้องการความพึงพอใจด้านความคาดหวังของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก
3. ควรวิจัยการใช้อำนาจของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตภาคตะวันออก จากตัวแปรอื่น เช่น ภูมิการศึกษา ประสบการณ์